

Siyasi bağlılığın yoksulluğu

Ülkemizde 64,8 milyon çalışabilir insan bulunuyor. Çalışabilir nüfusun ise 34,7 milyonu çalışmak istediğini ortaya koymuş durumda. Gerisi işsizlik kamplarında eğitim gören ve ömür boyu mesleksiz kalacak üniversitelilerden ve ev hanımlarından oluşmaktadır.

Çalışmak isteyip de çalışan sayısı 31,1 milyon ve işsiz sayısı da 3,5 milyon kişi olarak hesaplanıyor.

1982-1991 arası Özal dönemi 10 yılda ülkemizin ortalama çalışabilir nüfusu 30,8 milyon kişiymiş. Ve bu kişilerin 15,8 milyonu da çalışıyormuş.

Şöyle izah edeyim: Çalışabilir nüfusun bugün yüzde 48,1'i bir işte çalışıyor. Özal döneminde ise çalışabilir nüfusun yüzde 51,2'si çalışıyormuş.

Oysa gelişmemiz gerekiyordu... Oysa eğitim ve kentleşme ile çalışan sayısında oransal artış olmalıydı.

Kalkınma denilen şey böyle bir şeydir. Daha fazla hıyar üretip satmak kalkınma sağlamıyor.

İBRAHİM
KAHVECİ

Özal döneminde işsizlik ortalaması %8,4 iken Başkanlık Sistemi ile tek haneli işsizlik bir rüya haline geldi. Ama bizim siyasi yönetimler ve çıkarıcı iş dünyası "işçi bulamıyoruz" diyorlar.

Aslında herkes ve kendileri de biliyor ki onlar işçi aramıyor, köle anıyorlar.

★★★

Kölelik konusu şimdilerde nerede ise aradığımız bir durum haline geldi. Çünkü bugün ülkemizde ortalama ücret (asgari ücret demiyorum) ile açlık sınırı aynı seviyelere geldi. Okumuşu-okumamışu olarak alınan ortalama ücret ile sadece açlık giderilebiliyor.

Bu nedenle fakirlik ve yoksulluk sayısı ve oranları sürekli artış gösteriyor.

Ama fakirlik ve yoksulluk artışı artık toplumda yeterli karşılık da görmüyor. Ne işsizlik sorun oluyor, ne de düşük ücret düzeyi...

Farklı bir dönem yaşıyoruz. İran'da özgürlük için yaşanan mücadeleye karşı ülkemizde özgür-

lük kaybı da sorun olmuyor. Değeri ni bilmediğimiz değerleri kaybettikçe kaybediyoruz.

Burada asıl mesele yakın geçmiş ve bugün yaşadıklarımız mı yoksa yarın yaşayacaklarımız mı?

İş Bankası Genel Müdürü Hakan Arkan yatırım kredilerinin bittiğini, tabiri caiz ise kimsenin önünü görmediğinden dolayı yatırım yapmadığını söylüyor. Nitekim kalkınma ve yatırım bankası kredileri negatife geçerken (artış oranları) işletme kredileri devam ediyor.

Bu demektir ki, önümüzdeki günlerde bizi yeni bir işsizlik dalgası bekliyor.

Zaten **ISO-PMI Endeksi** ve İhracat İklim Endeksi önümüzdeki dönemlerde yaşanacak bu sıkıntıyı ortaya seriyor.

Kısaca bizi ne bekliyor dersek şunu söyleyebiliriz: Daha düşük ücret düzeyi ve daha yüksek işsizlik oranı.

Ve de daha fazla fakir ve yoksul...

Ama asıl önemlisi şu: Seçim sonrası bu yönetim anlayışı devam ederse bizi bekleyen tehlike çok ama çok daha büyük olacaktır.

Bir yıldan uzun süredir ertelenen zamlar kapımızda bizi bekliyor. Tıkanan finansal sistemin reel ekonomik yansımaları da seçim sonrasında bekliyor.

Bugün gerçekte yüzde 15'lerin üzerinde olan işsizlik oranının ikiye katlanmasını mı onaylıyoruz yoksa fiyat artışlarının 94 krizinin bile çok üzerine çıkışını mı?

★★★

Bir ülkede en temel varlık beşeri sermayedir deriz. Beşeri sermaye açısından ise en temel değer orta sınıf varlığıdır.

Orta sınıfı yok olan ülkelerin ne olduğunu Venezuela örneğinde görüyoruz. Bir kamyon şoförü ülkeyi ne hale getirdi ama seçimlerden de sürekli zaferle çıkıyor.

Okuyanların görmediği ve okuyanların gördüğü bu gerçeği dünyada benzer şekilde başka ülkeler de yaşıyor. Mesela Macaristan, mesela Bolsorano dönemi Brezilya...

Bu ayrımlar ve sonrayı görmek ülkelerin kaderi haline geldi.

Evlatlarımız ve torunlarımızın geleceğini gerçek olamayan yaşantı hayatlar ile onaylayacağız.

Bakalım tercihimiz ne olacak?